

Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Nord universitet med utfyllende retningslinjer for Ph.d. i profesjonsvitenskap

Forskriften ble godkjent av Universitetsstyret 8.mai 2025
Utfyllende retningslinjer ble godkjent av Rektor 30.oktober 2022.

Hjemmel: Fastsatt av styret ved Nord universitet med hjemmel i [forskrift 16. desember 2005 nr. 1574 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler § 9](#) og [lov 8. mars 2024 nr. 9 om universiteter og høyskoler \(universitets- og høyskoleloven\) §§ 3-4, 11-1, 11-6, 11-7, 13-1 og 13-2](#).

Del I. Innledende bestemmelser

§ 1. Forskriftens virkeområde

Denne forskriften gjelder all utdanning som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Nord universitet. Forskriften regulerer opptak til, gjennomføring og avslutning av ph.d.-utdanningen, herunder fellesgrader og cotutelle.

For andre bestemmelser som regulerer forhold knyttet til ph.d.-graden, vises det til den til enhver tid gjeldende [lov om universiteter og høyskoler](#), Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), [forskrift til universitets- og høyskoleloven \(universitets- og høyskoleforskriften\)](#), [forskrift om grader og beskyttede titler](#), Kunnskapsdepartementets [forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning](#), NOKUTs [forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning](#), [lov om organisering av forskningsetisk arbeid](#) og European Charter for Researchers & Code of Conduct for the Recruitment of Researchers, samt [forskrift om studier og eksamen ved Nord universitet](#) så langt den passer også for eksamen i opplæringsdelen av doktorgradsprogram.

Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap

De utfyllende retningslinjene for ph.d. i profesjonsvitenskap ved Fakultet for

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

lærerutdanning og kunst- og kulturfag (FLU) og Fakultet for sykepleie og helsevitenskap (FSH) gjelder all opplæring i programmet som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.) i profesjonsvitenskap.

§ 2. Begreper

I denne forskriften menes med:

Doktorgrad: Graden philosophiae doctor (ph.d.).

Kandidat: En som er opptatt på doktorgradsutdanning ved Nord universitet uavhengig av ansettelsesforhold, og er den som omfattes av forskriftens bestemmelser. Også kalt doktorgradskandidat.

Stipendiat: En doktorgradskandidat som innehar en stilling ved Nord universitet med fullført doktorgrad som mål. I forskrifta omtales både kandidat og stipendiat som doktorgradskandidat eller kandidat, med mindre det gjelder særskilte reguleringer for stipendiater.

Doktorand: Er en person som forsvarer doktoravhandlingen i en disputas.

Finansdato: Dato for tiltredelse i stillingen som stipendiat eller oppstart av eksterntfinansiert doktorgradsprosjekt.

Opptaksdato: Dato for godkjenning av endelig prosjektbeskrivelse og formelt opptak i doktorgradsprogrammet.

Avtaleperioden: Tilsvarende finansieringsperioden.

Studieperiode: Er perioden man er registrert ved universitet og inkluderer perioden utover avtaleperioden.

§ 3. Målsetting for doktorgradsutdanning og tildeling av grad

§ 3-1. Målsetting, omfang og innhold

Doktorgradsutdanningen skal kvalifisere for forskningsvirksomhet av internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt og analytisk tenkning, i samsvar med god vitenskapelig skikk og etiske standarder.

Doktorgradsutdanningen skal gi kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

Doktorgradsutdanningen er normert til tre (3) års fulltidsstudier og inkluderer en opplæringsdel av minimum 30 studiepoengs omfang. Fakultetene kan bestemme at opplæringsdelen skal utgjøre mer enn 30 studiepoeng.

Doktorgradsutdanningens viktigste komponent er et selvstendig forskningsarbeid som gjennomføres under aktiv veiledning.

Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap

Opplæringsdelen i Ph.d. i profesjonsvitenskap er normert til 30 studiepoeng (30 ECTS).

§ 3-2. Tildeling av vitenskapelig doktorgrad

Doktorgraden tildeles på grunnlag av:

- Godkjent vitenskapelig avhandling, jf. [§ 11-1](#).
- Godkjent gjennomføring av opplæringsdelen, jf. [§ 9-1](#).
- Godkjent prøveforelesning over oppgitt emne, jf. [§ 18-1](#).
- Godkjent offentlig forsvar av den vitenskapelige avhandlingen (disputas), jf. [§ 18-2](#).

§ 4. Ansvar for doktorgradsutdanningen

Nord universitets styre har det overordnede ansvaret for doktorgradsutdanningen.

Ansvaret for gjennomføring av doktorgradsutdanningen er delegert til fakultetene innenfor deres respektive fagområder. Fakultetene som forvalter doktorgradsprogrammet, vedtar studieplanen og emnebeskrivelsene.

Kandidater med tverrfakultære doktorgradsprosjekt skal ha hovedtilknytning til et ph.d.-program. De involverte fakultetene avgjør hvilket doktorgradsprogram.

Rektor kan fastsette utfyllende retningslinjer for de respektive doktorgradsprogrammene, såfremt disse ikke er i strid med denne forskriften.

Den programansvarlige for doktorgradsprogrammet må selv ha en doktorgrad innenfor relevant fagområde.

Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap

For ph.d. i profesjonsvitenskap ligger det overordnede ansvaret for ph.d.-utdanningen hos dekanene ved FLU og FSH, i samsvar med vedtatt arbeidsdeling i «[Arbeidsdeling mellom de to fakultetenes dekanene - ph.d. i profesjonsvitenskap](#)» Det tverrfakultære doktorgradsutvalget (DU) og arbeidsutvalget (AU) gir råd til dekanene. [DU og AUs sammensetning og ansvar er beskrevet i eget mandat](#). Dekanene ved FLU og FSH utpeker en studieprogramansvarlig og en assisterende studieprogramansvarlig for Ph.d. i profesjonsvitenskap.

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

§ 5. Kvalitetssikring

Doktorgradsutdanningen omfattes av Nord universitets kvalitetssikringssystem. Fakultetene skal kvalitetssikre doktorgradsutdanningen i tråd med disse.

Del II. Opptak

§ 6. Opptak

§ 6-1. Vilkår for opptak

For opptak til doktorgradsutdanningen må søkeren normalt ha vitenskapelig mastergrad på 120 studiepoeng eller 300 studiepoeng, jf. [forskrift om krav til mastergrad § 3](#) og [§ 4](#), og beskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverkets andre syklus. Søker skal normalt ha karakter B eller bedre i vektet snitt på høyere grad.

Nord universitet kan etter særskilt faglig vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning, jf. første avsnitt, som grunnlag for opptak, jf. [universitets- og høyskoleloven § 9-4](#).

Privat finansiering som egne eller familiens midler eller lignende, aksepteres normalt ikke som finansiering for opptak til den organiserte doktorgradsutdanningen, jf. [§ 6-2](#).

Søkere fra land utenfor Norden må kunne dokumentere engelskkunnskaper i henhold til ett av følgende krav:

- TOEFL: Test of English as a Foreign Language (TOEFL), med minst 580 poeng på papirbasert test, 213 poeng på computer based test (TOEFL CBT) eller 85 poeng på Internet based test (TOEFL IBT), eller
- IELTS: International English Language Testing Service (IELTS) with a minimum of 6.5 points, eller
- University of Cambridge Exams: Certificate in Advanced English or Certificate of Proficiency in English
- APIEL: Advanced Placement International English Language Examination (APIEL) with a minimum of 3 points
- MELAB: Michigan English Language Assessment Battery (MELAB) with a minimum of 85 points.

Søkere med følgende dokumentasjon er unntatt fra engelskkravet:

- statsborgere fra Australia, Canada, Irland, New Zealand, Storbritannia og USA

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

- ett års universitetsstudier i ett av de ovenfor nevnte land, hvor undervisningsspråket har vært engelsk
- fullført universitetsutdanning hvor faget engelsk utgjør hoveddelen av studiet
- bachelorgrad og/eller mastergrad hvor undervisningsspråket har vært engelsk gjennom hele skolegangen
- A-level i engelsk med minimum C eller bedre.

Fakultetene kan stille ytterligere krav til kvalifikasjoner etter kriterier som er åpent tilgjengelig og i tråd med gjeldende rekrutteringspolitikk og faglige profil.

Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap

Programmet tar opp kandidater med fullført 120 sp mastergrad eller tilsvarende, som også har profesjonsfaglig grunnutdanning, bachelor eller master, innen helse- sosial-, eller utdanningsfag. I tillegg kan det gjøres individuell vurdering for opptak av kandidater med 120 sp mastergrad, uten ovenfornevnte profesjonsfaglige grunnutdanninger på bachelor- eller masternivå. Dette forutsetter at det presenteres prosjekter som har betydning for profesjonsutøvelse og at disse prosjektene kan knyttes opp mot praksis. Det er et krav til alle prosjekter at søkerne i sin søknad viser at prosjektet er profesjonsrettet og praksisnært. Det er også et krav at prosjektet skal omhandle ett eller flere av områdene språk, relasjoner og handlinger, knyttet til profesjonsutøvelse. Søkere som ikke har karakter B eller bedre i vektet snitt fra masterstudiet som grunnlag for opptak, kan kvalifisere seg til opptak gjennom f.eks. å ha bidratt til vitenskapelige artikler eller deltatt i forskningsprosjekter med relevans for fagområdet. Søkerne må gjennom søknaden vise grunnleggende vitenskapelig forståelse og innsikt, refleksjon, selvstendighet og analytisk tenkning. Se [studieplan for ph.d. i profesjonsvitenskap](#) og [retningslinjer for prosjektbeskrivelse](#).

§ 6-2. Krav til søknaden om opptak

Søknaden skal inneholde:

- dokumentasjon for den utdanning og de kvalifikasjoner som skal ligge til grunn for opptaket
- en datahåndteringsplan (DMP) for prosjektet der dette er relevant
- redegjørelse for eventuelle rettslige og etiske problemstillinger som prosjektet reiser og hvordan disse kan avklares
- en prosjektbeskrivelse
- dokumentasjon for finansiering av livsopphold og gjennomføring av prosjektet.

Søknaden bør inneholde:

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

- plan for opplæringsdelen, herunder opplæring som er rettet mot generell kompetanse i samsvar med kvalifikasjonsrammeverket
- forslag på minst én veileder, samt angivelse av tilknytning til aktivt forskningsmiljø
- oversikt over relevante publikasjoner
- hvilket språk avhandlingen skal skrives på, jf. [§ 11-1](#).

Prosjektbeskrivelsen skal omfatte:

- faglig redegjørelse for prosjektet
- redegjørelse om hvilke tillatelser fra forskningsetiske komitéer eller andre myndigheter eller fra private (informanter, pasienter, foreldre etc.), som er påkrevet for å gjennomføre prosjektet. Slike tillatelser bør om mulig legges ved søknaden
- framdriftsplan
- beskrivelse av spesielle behov for faglige og materielle ressurser
- eventuelle planer for opphold ved annen institusjon
- plan for formidling av resultater
- opplysninger om eventuelle immaterialrettslige restriksjoner for å beskytte andres rettigheter.

Nord universitet kan fastsette krav til ytterligere dokumentasjon.

Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap

Ved søknad om opptak må eksterne søkere dokumentere fullfinansiering av studieperioden. I tillegg til krav i forskriftens § 6-2., skal prosjektbeskrivelsen inneholde plan for internasjonalisering. Søknad om opptak skal sendes Arbeidsutvalget for ph.d. i profesjonsvitenskap v/ postmottak@nord.no

§ 6-3. Infrastruktur

Kandidaten skal ha nødvendig infrastruktur for gjennomføring av forskningsprosjektet til disposisjon.

Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig infrastruktur for gjennomføring, tas av fakultetet. For kandidater med ekstern finansiering eller arbeidsplass, inngås det avtale mellom Nord universitet og ekstern part i forbindelse med det enkelte forskningsprosjekt.

Slik avtale skal som hovedregel foreligge på det tidspunkt opptaksvedtaket for den aktuelle kandidaten fattes, eller umiddelbart etterpå.

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

Etter utgått finansieringsperiode må kandidaten inngå avtale med Nord for å kunne benytte infrastruktur ved Nord.

§ 6-4. Opptaksvedtak

Det skal normalt søkes om opptak til doktorgradsprogrammet innen tre (3) måneder etter finansieringsstart.

Dersom det gjenstår mindre enn ett (1) års fulltidsarbeid med prosjektet ved søknadstidspunktet, skal søknaden avvises.

Vedtaket om opptak baseres på en samlet vurdering av søknaden, inkludert prosjektbeskrivelsen, og under forutsetning av at fakultetet har veilederkapasitet. Fakultetet kan fastsette kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere når antallet søkere overstiger opptakskapasiteten.

I vedtaket skal hovedveileder oppnevnes og avtaleperioden fastsettes med startdato og sluttdato. Startdato settes normalt lik startdato for finansiering, jf. [§ 7-2](#).

Opptak bør nektes:

- dersom vilkårene i [§ 6-1](#) ikke er oppfylt
- om avtaler med ekstern tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av avhandlingen, jf. [§ 6-2](#)
- om prosjektet ikke er gjennomførbart innen finansieringsperioden
- om de immaterialrettslige avtaler som er inngått er så urimelige at Nord universitet ikke bør medvirke i prosjektet
- om finansieringen ikke er tilfredsstillende for å kunne gjennomføre prosjektet.

Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap

Vedtaket om opptak til Ph.d. i profesjonsvitenskap fattes av dekan etter innstilling fra AU. Dersom temaet for og innretningen på ph.d.-prosjektet er slik at det ikke vil kunne tilbys tilfredsstillende veiledning, kan dekan, etter innstilling fra AU avslå søknaden.

§ 7. Doktorgradsavtalen

§ 7-1. Avtalens parter

Opptak til doktorgradsutdanning ved Nord universitet formaliseres i standardavtalen for opptak vedtatt av Nord universitet som signeres av partene i avtalen. Avtalen regulerer partenes rettigheter og plikter i opptaksperioden og skal sikre at kandidaten deltar regelmessig i et aktivt og relevant forskningsmiljø.

Avtalen skal legge til rette for at utdanningen kan gjennomføres til avtalt tid.

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

For kandidater med finansiering fra, tilsetting hos eller andre økonomiske bidrag fra en ekstern part, skal det, i tråd med fastsatte retningslinjer, inngås egen avtale mellom kandidaten, Nord universitet og den eksterne part.

I tilfeller hvor kandidaten skal ha tilknytning til utenlandske institusjoner, må Nord universitets retningslinjer for slikt samarbeid følges. Avtalen skal normalt foreligge sammen med opptaksavtalen.

§ 7-2. Avtaleperiode

Avtaleperioden tilsvarer finansieringsperioden, og er tre år for fulltidsstudium eller fire år ved 25 % arbeidsplikt.

Ved lovhjemlede avbrudd forlenges avtaleperioden tilsvarende.

Fakultetet kan forlenge avtaleperioden etter begrunnet søknad. Ved innvilget forlengelse kan fakultetet sette ytterligere betingelser. Eventuell forlengelse av avtaleperioden må relateres til rettighet som arbeidstaker eller avklares spesielt i forhold til kandidatens finansieringsgrunnlag.

Etter avtaleperiodens utløp opphører partenes rettigheter og plikter i henhold til standard opptaksavtale, slik at doktorgradskandidaten kan miste retten til veiledning og kursdeltakelse. Doktorgradskandidat kan også helt eller delvis miste tilgang til Nord universitets infrastruktur. Kandidaten kan søke om å bli bedømt for doktorgraden etter at avtaleperiode og/eller studieperiode er utløpt.

Maksimal studietid er seks år. Lovfestede permisjoner, sykefravær og pliktarbeid medregnes ikke i de seks årene.

§ 7-3. Frivillig avslutning før avtalt tid

Kandidaten og fakultetet kan avtale at doktorgradsutdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik avslutning skal det fastsettes skriftlig hvordan spørsmål knyttet til eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, rettigheter til resultater og datamateriale osv. skal ordnes.

Ved frivillig avslutning som skyldes kandidatens ønske om å skifte prosjekt skal kandidaten søke nytt opptak på grunnlag av det nye prosjektet med de krav som stilles i [§ 6-1](#), [§ 6-2](#) og [§ 6-4](#).

§ 7-4. Tvungen avslutning ved forsinkelse eller manglende framdrift eller opphør av finansiering

Når ett eller flere av de følgende vilkårene er oppfylt, kan ansvarlig fakultet vedta tvungen avslutning av doktorgradsutdanningen.

- vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

- gjentatte eller vesentlige brudd fra kandidatens side på informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt, herunder unnlatt innsendelse av framdriftsrapport, jf. [§ 10-1](#)
- forsinkelse i framdriften av forskningsprosjektet som er av en slik art at det skaper begrunnet tvil om kandidaten vil kunne fullføre prosjektet innenfor avtalt tid
- hvis finansieringen opphører underveis i avtaleperioden.

Tvungen avslutning etter disse reglene kan bare vedtas dersom framdriftssvikten eller forsinkelsen skyldes forhold som doktorgradskandidat selv rår over.

Dersom doktorgradskandidaten er ansatt som stipendiat ved Nord universitet kan avtalen kun avsluttes dersom vilkårene for oppsigelse eller avskjed i [statsansatteloven](#) er oppfylt.

Vedtak etter denne paragrafen fattes av fakultetet. Klager behandles av klagenemnda ved Nord universitet.

§ 7-5. *Tvungen avslutning ved fusk på eksamen eller prøver*

Fusk på prøver eller eksamen i opplæringsdelen kan gi grunnlag for annullering av prøven eller eksamen og at kandidaten utestenges fra ph.d.-programmet i inntil ett år. Det kan ikke fattes vedtak om en generell utestenging fra Nord universitet for de kandidater som er ansatt som stipendiater ved institusjonen. Alvorlige tilfeller av fusk på prøver eller eksamen kan gi grunnlag for tvungen avslutning.

Klager behandles av Nemnda for studentsaker ved Nord universitet, jf. [universitets- og høyskoleloven](#) og forskrift til denne, og nemnda fatter vedtak.

§ 7-6. *Tvungen avslutning ved uredelighet*

Vitenskapelig uredelighet i avhandlingsarbeidet kan gi grunnlag for tvungen avslutning av avtaleperioden, jf. [universitets- og høyskoleloven](#) og [forskningsetikkloven](#).

Saker om vitenskapelig uredelighet skal behandles i Forskningsetisk utvalg ved Nord universitet. Vedtak om tvungen avslutning på bakgrunn av uttalelse i Forskningsetisk utvalg fattes av rektor etter, jf. [universitets- og høyskolelovens § 13-2](#).

Slik tvungen avslutning kan påklages etter reglene i [forvaltningsloven § 28](#) følgende og [universitets- og høyskolelovens](#). Klage over tvungen avslutning behandles av Nemnda for studentsaker ved Nord universitet, jf. [universitets- og høyskoleloven § 14-1](#) og forskrift til denne, og nemnda fatter vedtak.

Del III. Gjennomføring

§ 8. *Veiledning*

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

§ 8-1. Oppnevning av veiledere

Arbeidet med doktorgradsprosjektet skal foregå under individuell veiledning. Fakultetet og veilederne skal sammen sikre at doktorgradskandidaten deltar i et aktivt forskningsmiljø.

Kandidaten skal som hovedregel ha minst to veiledere, hvor én oppnevnes som hovedveileder. Hovedveileder skal være oppnevnt på opptakstidspunktet. Kandidaten bør ha ekstern medveileder.

Alle veiledere skal være aktive forskere og ha doktorgrad eller tilsvarende vitenskapelige kompetanse.

Hovedveiledere bør være professor eller førsteamanuensis eller ha tilsvarende vitenskapelig kompetanse med doktorgrad, og være aktive forskere innen fagfeltet.

Hovedveilederen har det faglige hovedansvaret for kandidatens faglige utvikling og gjennomføring i samsvar med framdriftsplanen. Dersom fakultetet oppnevner ekstern hovedveileder, skal det oppnevnes medveileder fra Nord universitet.

Medveileder(e) er fagperson(er) som deler det faglige ansvaret for kandidaten med hovedveileder.

Habilitetsreglene i [forvaltningslovens andre kapittel](#) «Om ugildhet», § 6, gjelder for veilederne.

Minst én av de oppnevnte veilederne skal ha tidligere erfaring fra eller opplæring som veileder av doktorgradskandidater. En veileder uten slik erfaring eller opplæring bør ha betydelig erfaring som veileder på masternivå.

Kandidat og veileder kan be fakultetet om å oppnevne ny veileder for kandidaten. Veileder kan ikke fratre før ny veileder er oppnevnt. Tvister om veileders og kandidats faglige rettigheter og plikter kan bringes inn av partene til behandling og avgjørelse ved fakultetet.

Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap

Alle veiledere skal oppnevnes i dekanvedtak etter innstilling fra AU. Hovedveileder skal som hovedregel ha fast ansettelse ved Nord universitet, fortrinnsvis ved FLU eller FSH. Dersom Nord universitet mangler veiledere med kompetanse innenfor søkerens prosjektområde, kan dekanene vurdere å rekruttere en hovedveileder fra annen institusjon. Dersom samarbeidet mellom ph.d.-kandidat og veileder ikke oppleves tilfredsstillende, kan nye veiledere for ph.d.-kandidaten oppnevnes i dekanvedtak, etter søknad til og innstilling fra AU. [Prosedyre for bytte av veileder](#)

§ 8-2. Veiledningens innhold

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

Doktorgradskandidat og veiledere bør ha jevnlig kontakt. Kontakthyppheten bør fremgå av den årlige framdriftsrapporteringen, jf. [§ 10-1](#).

Doktorgradskandidat og hovedveileder bør snarest mulig etter finansieringstart og senest ved opptak innen tre (3) måneder, sammen gå igjennom prosjektbeskrivelsen og vurdere eventuelle behov for justeringer. Betydelige endringer i prosjektet etter opptak skal godkjennes av fakultetet.

Veiledere skal gi råd om avgrensning av tema og problemstillinger og vurdere metoder og resultater, herunder dokumentasjons- og fremstillingsformer, og bidra til orientering i aktuell faglig diskurs. Kandidaten skal ha veiledning i etiske spørsmål knyttet til doktorgradsarbeidet.

Veilederne plikter å holde seg orientert om framdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til prosjektbeskrivelsens framdriftsplan, jf. [§ 6-2](#).

Veilederne plikter å følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring av forskerutdanningen, slik at denne kan fullføres innenfor normert tid.

Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap

Totalt avsatt tid til veiledning for den enkelte kandidat er berammet til 225 timer fordelt mellom hoved- og medveileder(e). Veiledende fordeling er 70 % til hovedveileder og 30 % til medveileder. Veiledere skal fordele ansvarsoppgaver i veiledningsforholdet mellom seg. Se [Retningslinjene for veileders ansvar og oppgaver](#).

§ 9. Opplæringsdel

§ 9-1. Formål, omfang og innhold

Opplæringsdelen skal sammen med doktorgradsarbeidet bidra til oppnåelse av forventet læringsutbytte i henhold til det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

Doktorgradsutdanningen skal være lagt opp slik at den skal kunne fullføres innenfor normert tidsramme.

Opplæringsdelen skal tilsvare minst 30 studiepoeng, I de utfyllende retningslinjene for doktorgradsprogrammene kan det fastsettes større opplæringsdel, jf. studieplan.

Emner som er tatt før opptak i doktorgradsprogrammet kan etter søknad og faglig vurdering inngå i opplæringsdelen. Emnene bør normalt ikke være eldre enn fem (5) år ved opptaksdato.

Fakultetet har ansvar for at opplæringsdelen og arbeidet med prosjektet til sammen gir utdanning på høyt faglig nivå i henhold til internasjonal standard. Innføring i etikk, teori og metode inngår som del av opplæringsdelen.

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

Dersom Nord universitet ikke selv arrangerer hele opplæringsdelen, bør forholdene legges til rette for at kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre institusjoner.

Kurs på doktorgradsnivå ved annen institusjon skal godkjennes i samsvar med reglene i [universitets- og høyskoleloven](#).

For at et masteremne eller deler av et masteremne, skal kunne inngå i opplæringsdelen, kreves et nivå som tilsvarer karakteren B eller bedre. Emner som har inngått i en kandidats bachelor- eller mastergrad kan ikke også gi uttelling som doktorgradskurs.

Doktorgradskandidaten skal tilbys karriereveiledning, herunder bevisstgjøring om den kompetansen som kandidaten har oppnådd gjennom doktorgradsarbeidet. Trening i formidling av resultater og andre ikke-poenggivende kurs i overførbare ferdigheter bør tilbys i doktorgradsutdanningen.

Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap

Opplæringsdelen skal inneholde emner tilsvarende minst 30 studiepoeng som er relevant for avhandlingsarbeidet, inkludert obligatorisk emne i profesjonsvitenskap med fokus på språk, relasjoner og handlinger (7,5 studiepoeng), emner i vitenskapelig metode (minimum 10 studiepoeng) og vitenskapsteori og etikk (minimum 5 studiepoeng). Søknad om endringer i godkjent plan for opplæringsdelen skal utarbeides i samråd med hovedveileder, og behandles av AU Ved søknad om godkjenning av opplæringsdelen skal liste over gjennomførte emner vedlegges. For emner tatt ved andre institusjoner enn Nord universitet, skal emnebeskrivelse og informasjon om avlagt eksamen vedlegges. Masteremner som skal inngå i ph.d.-graden må vurderes å kunne fylle kravene til nivå 8 (ph.d.-nivå) i Kvalifikasjonsrammeverket. Opplæringsdelen skal være gjennomført og godkjent før avhandlingen innleveres. Les mer i [studieplanen](#).

§ 9-2. Tilknytning til fagmiljø

Som del av doktorgradsutdanningen forutsettes det at kandidaten skal bidra i universitetets fagmiljø, eksempelvis gjennom faglige aktiviteter som seminarer, workshops, forsknings- og formidlingsoppgaver og deltakelse i forskningsgrupper. Fakultetet og veileder skal systematisk følge opp aktivitetene slik at kontakten med fagmiljøet planlegges og ivaretas.

Stipendiater ansatt ved Nord universitet skal være tilknyttet doktorgradsprogrammet fagmiljø.

Fakultetet og veileder skal systematisk følge opp aktivitetene slik at kontakten med fagmiljøet planlegges og ivaretas, samt sikrer at kandidaten deltar i et aktivt forskningsmiljø.

§ 9-3. Kandidatens rettigheter ved permisjon

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

Kandidater som har lovhjemlede permisjoner fra doktorgradsutdanningen, kan følge undervisning og avlegge eksamener i emner som skal inngå i opplæringsdelen, i tråd med [universitets- og høyskolelovens § 10-6](#).

Kandidater med ekstern arbeidsgiver plikter å påse at fakultetet informeres om permisjoner, omfang av pliktarbeid og annet som er relevant for framdriften i doktorgradsarbeidet.

§ 9-4. Sensur av emner

Eksamener i opplæringsdelen er regulert av bestemmelsene om eksamen i [lov om universiteter og høyskoler](#) samt forskrift om studier og eksamener ved Nord universitetet.

For sensorer på emner i opplæringsdelen av doktorgradsutdanningen kreves doktorgrad eller tilsvarende. Det skal benyttes to sensorer, hvorav minst én ekstern, i følgende tilfeller:

- a. ved sensurering av kurs i opplæringsdelen
- b. ved ny sensurering som følge av klage over formelle feil ved eksamen, jf. [lov om universiteter og høyskoler § 11-9](#)
- c. ved klage over karakterfastsettelse, jf. [lov om universiteter og høyskoler § 11-10](#).

Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap

Det skal benyttes to sensorer, hvorav minst en ekstern, på alle emner tilknyttet ph.d. i profesjonsvitenskap.

§ 10. Rapportering og midtveisevaluering

§ 10-1. Rapportering

Nord universitets system for kvalitetssikring av utdanningen skal omfatte tiltak for å avdekke manglende progresjon i arbeidet med prosjektet og opplæringsdelen og mangler ved veiledningen, samt ha rutiner for å følge opp avdekkede mangler. Systemet skal normalt omfatte årlig og separat rapportering fra kandidat og veileder, og det skal utformes slik at dobbelrapportering unngås.

Kandidat og veileder har et likeverdig ansvar for rapportering. Manglende eller mangelfull framdriftsrapportering fra kandidaten kan medføre tvungen avslutning før avtaleperiodens utløp, jf. [§ 7-4](#). Veiledere som unnlater å følge opp rapporteringsplikten, kan bli fratatt veilederansvaret for kandidaten.

Fakultetet kan ved behov, kreve særskilt rapportering.

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap

Kandidat og hovedveileder skal hver for seg, sende inn årlig framdriftsrapport til Arbeidsutvalget (AU). Framdriftsrapportering skjer ved bruk av elektronisk skjema. AU er ansvarlig for oppfølging, samarbeid og iverksetting av tiltak som følge av framdriftsrapporteringen, og rapporterer til DU.

§ 10-2. Midtveiseevaluering

En midtveiseevaluering av doktorgradsarbeidet bør normalt finne sted i tredje eller fjerde semester. Kandidaten skal presentere sitt arbeid og bli evaluert av en gruppe på minst to personer oppnevnt av fakultetet.

I evalueringen skal det ta stilling til faglige status, framdrift, forskningsetiske spørsmål og om avhandlingen fortsatt er innenfor fagområde for doktorgradsprogrammet.

Evalueringsgruppen skal gi tilbakemelding til både kandidaten, veilederen og fakultetet.

Dersom evalueringsgruppen rapporterer om vesentlige svakheter ved doktorgradsarbeidet, skal det iverksettes tiltak for å korrigere situasjonen.

Tvungen avslutning grunnet svak faglig utvikling og framdrift skal normalt vurderes ved midtveiseevalueringen, jf. [§ 7-4](#), tredje strekpunkt.

Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap

Oppstarts- midt- og sluttseminar gjennomføres etter retningslinjer utarbeidet for ph.d. i profesjonsvitenskap. Oppstartsseminaret skal gjennomføres så snart som mulig, og senest innen seks måneder etter start finansiering. Midtseminar gjennomføres i 3. semester for kandidater i 3-årige løp og i 4. semester for kandidater i 4-årige løp. Sluttseminar gjennomføres senest tre måneder før planlagt innlevering av avhandling.

§ 11. Krav til den vitenskapelige avhandlingen

§ 11-1. Krav til avhandlingen

Avhandlingen skal være et selvstendig forskningsarbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til etiske og forskningsetiske krav, faglig nivå og metode innen fagområdet.

Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et nivå som tilsier at den kan publiseres eller offentliggjøres i egnet format som en del av fagets forskningsbaserte kunnskapsutvikling.

Avhandlingen kan bestå av en monografi eller en sammenstilling av flere mindre arbeider. Dersom avhandlingen består av flere mindre arbeider, skal det redegjøres for sammenhengen mellom dem i kappen.

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

En artikkelbasert avhandling skal normalt bestå av minst tre artikler. Det skal fastsettes krav til antall artikler, kappen og førsteforfatter, eventuelt alfabetisk forfatterrekkefølge, i utfyllende retningslinjer for det enkelte doktorgradsprogram.

Avhandlingen skal være skrevet på norsk, svensk, dansk eller engelsk. Dersom det ønskes benyttet annet språk, må det søkes om særskilt tillatelse til dette ved søknad om opptak og om godkjenning av prosjektbeskrivelsen, jf. § 6-2. Det fakultetet som har ansvaret for bedømmelsen, fatter avgjørelse om dette. Avhandlingen skal, uavhengig av språk, ha et sammendrag på norsk og et på engelsk.

Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap

Arbeidet med avhandlingen utgjør hoveddelen av forskerutdanningen, normalt 2,5 år av den normerte studietiden på 3 år. Avhandlingen kan være artikkelbasert eller en monografi. Avhandlingen skal inneholde et sammendrag både på engelsk og et skandinavisk språk. Ph.d.- avhandlingen som monografi bør normalt ha et omfang på 200-230 sider. En artikkelbasert ph.d avhandling skal bestå av minimum tre (3) vitenskapelige arbeider og en sammenstillende kappe. Se «[Veiledning for kappe - ph.d. i profesjonsvitenskap](#)». Antall arbeider i avhandlingen skal ses i sammenheng med kvalitet og omfanget av kandidatens bidrag til hver artikkel. Minst ett av arbeidene skal være akseptert for publisering ved innlevering av avhandlingen. Kandidaten må være eneforfatter eller førsteforfatter på minst to (2) av disse. Arbeidene skal vurderes å være av publiserbar kvalitet, enten ved at de allerede er publisert som artikler i internasjonale tidsskrifter med fagfelleevaluering, at de er publisert som fagfellevurderte bokkapitler på godkjente forlag, eller at de vurderes å ha en kvalitet som tilsvarer et slikt nivå. Artikkene og kappen kan, *uavhengig av hverandre*, skrives på engelsk eller norsk, svensk eller dansk.

§ 11-2. Medforfatterskap

Arbeid som er forfattet sammen med andre kan godtas til bedømmelse forutsatt at doktorgradskandidatens bidrag representerer en selvstendig innsats som kan identifiseres i den utstrekning det er nødvendig for vurderingen.

Dersom avhandlingen eller deler av den er blitt til i samarbeid med andre forfattere eller samarbeidspartnere, skal doktorgradskandidaten følge de normer for kreditering og medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og i henhold til internasjonale standarder.

Med avhandlinger hvor det inngår bidrag fra flere, skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver kandidatens innsats i hvert enkelt arbeid. Erklæringen, signert alle bidragsyttere, oversendes bedømmelseskomitéen sammen med avhandlingen.

§ 11-3. Arbeider som ikke godtas

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

Arbeider eller deler av et arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener eller grader, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som mindre deler av avhandling. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med prosjektet.

Faglig arbeid publisert før opptak i programmet kan inngå i avhandlingen etter søknad og faglig vurdering. Bruk av offentliggjorte arbeider som er eldre enn fem (5) år ved opptakstidspunktet, kan ikke godtas. Fakultetet kan etter søknad og faglig vurdering, dispensere fra dette kravet dersom særskilte faglige forhold tilsier det.

Avhandlingen kan innleveres for bedømmelse kun ved ett lærested.

§ 12. Rettigheter til bruk av resultater

§ 12-1. Bruk av avhandling i undervisnings- og forskervirksomhet

Nord universitet kan vederlagsfritt benytte de deler av avhandlingen som doktorgradskandidaten alene har opphavsrett til, samt andre faglitterære verk som er resultatet av arbeidet med avhandlingen, og som kandidaten alene har opphavsrett til, ved fremstilling av kopier til bruk i Nord universitets undervisnings- og forskervirksomhet. For kandidater som ikke ansettes ved Nord universitet, inngås egen avtale om tilsvarende bruk. Ved slik bruk skal doktorgradskandidaten navngis slik lovgivning og god skikk tilsier, jf. Nord's IPR-reglement.

§ 12-2. Meldeplikt om arbeidsresultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse

Kandidater som er tilsatt ved Nord universitet har meldeplikt om arbeidsresultater som omfattes av universitetets Reglement om håndtering av ansattes rettigheter til forsknings- og arbeidsresultater ved Nord universitet og [arbeidstakeroppfinningslovens § 5](#).

For kandidater med annen arbeidsgiver enn Nord universitet, skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i doktorgradsavtalen mellom Nord universitet, kandidaten og den eksterne arbeidsgiveren, jf. [§ 7](#).

Regulering av rettigheter mellom samarbeidende institusjoner fastsettes i skriftlig avtale.

For kandidater uten arbeidsgiver skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i doktorgradsavtalen mellom Nord universitet og kandidaten.

§ 12-3. Opphavs, patent- og andre immaterielle rettigheter (Intellectual Property Rights; IPR)

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

Det som går fram i det følgende, kan ikke forstås i strid med [åndsverkloven 15. juni 2018 nr. 40](#) eller dens forskrifter.

Dersom kandidaten er eneforfatter av doktorgradsavhandlingen, har vedkommende alene opphavsretten til verket.

Artikler eller andre bidrag skrevet av flere uten at det er mulig å skille den enkeltes bidrag ut som eget verk, vil være fellesverk. For slike artikler har forfatterne i fellesskap opphavsrett.

Hvis kandidaten i forbindelse med doktorgradsprosjektet gjør en patenterbar oppfinnelse, skal skriftlig melding om oppfinnelsen gis til universitetet uten unødig opphold, i samsvar med [arbeidstakeroppfinnelseslovens § 5](#), om retten til oppfinnelser som er gjort av arbeidstakere. Etter samme lovs [§ 4](#), jf. [§ 6, 1.](#) og [2. ledd](#), har universitetet rett til å kreve retten til oppfinnelsen overført til seg. Er oppfinnelsen frembrakt i samarbeid med veileder, skal kandidat og veileder sammen fastsette sine respektive andeler i den patenterbare oppfinnelsen.

Kandidaten har likevel rett til å publisere oppfinnelsen på de vilkårene som går fram av [arbeidstakeroppfinnelseslovens § 6, 3. ledd](#). Publiseringsretten gjelder tilsvarende for veilederen, dersom oppfinnelsen er gjort i fellesskap og kandidatens eller tredjeparts rett ikke er til hinder for det.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring og publisering av en avhandling, med unntak av en forhåndsavtalt utsettelse. Slik utsettelse kan finne sted for at Nord universitet eller eventuelt ekstern part som helt eller delvis har finansiert doktorgradsutdanningen, skal kunne ta stilling til eventuell kommersialisering, herunder patentering.

Ved offentliggjøring eller publisering av avhandlingen skal normalt Nord universitet krediteres dersom universitetet har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag til eller grunnlag for kandidatens medvirkning til det offentliggjorte eller publiserte arbeidet. Det samme gjelder for ekstern part, dersom også denne har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag. Dersom kandidaten er ansatt ved Nord universitet eller ekstern part under utførelsen av forskningsarbeidet, anses dette som et nødvendig og vesentlig bidrag. Også andre institusjoner/virksomheter kan anses å ha gitt slike bidrag.

Del IV. Fullføring

§ 13. Innlevering og søknad om bedømmelse

§ 13-1. Grunnlag for bedømmelse av avhandlingen

Kravene for å tildele den vitenskapelige doktorgraden fremgår av [§ 3-2](#).

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

Søknad om bedømmelse skjer ved innlevering av vitenskapelig avhandling, jf. [§ 13-2](#).

Alle forhåndskrav skal være fullført og opplæringsdelen godkjent før bedømmelse av avhandlingen.

§ 13-2. Søknad om bedømmelse av avhandlingen

Søknad om å få avhandlingen bedømt kan først leveres når opplæringsdelen er godkjent.

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for doktorgraden. Avhandlingen vil bli vurdert slik den er innlevert.

Søknaden skal ha følgende vedlegg:

- avhandlingen i godkjent form format for Nord universitet
- dokumentasjon av nødvendige tillatelser, jf. [§ 6-2](#)
- medforfattererklæringer hvor dette er påkrevd i henhold til [§ 11-2](#)
- erklæring om avhandlingen leveres inn til bedømmelse for første eller andre gang
- erklæring om at avhandlingen, eller deler av den, ikke er levert inn til bedømmelse ved annen institusjon
- revidert datahåndteringsplan (DMP).

Avhandlingen skal leveres elektronisk.

Det er hovedveilederens ansvar å gjøre ansvarlig enhet ved fakultetet oppmerksom på at innlevering eller søknad om bedømmelse er nært forestående, slik at nødvendige forberedelser kan iverksettes.

Fakultetet må sørge for at tiden fra innlevering av avhandling til disputas er kortest mulig, normalt ikke lenger enn fem (5) måneder ved godkjenning.

§ 13-3. Behandling av søknaden

Fakultetet behandler søknad om å få avhandlingen bedømt. Søknad som ikke fyller kravene i [§ 13-2](#) skal avvises.

Fakultetet kan på selvstendig grunnlag avslå søknad om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at avhandlingen ikke holder høy nok vitenskapelig kvalitet og vil bli underkjent av en komité. Avslag om bedømming kan påklages, jf. [§ 22-3](#).

Det gjennomføres plagiatkontroll av innlevert avhandling før søknaden godkjennes. Mulige alvorlige brudd på anerkjente forskningsetiske normer skal rapporteres til Granskingsutvalget, jf. [forskningsetikkloven § 6](#).

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

§ 14. Oppnevning av bedømmelseskomité

Når fakultetet har godkjent søknad om å få den vitenskapelige avhandlingen bedømt, oppnevnes en sakkyndig komité på minst tre medlemmer som skal bedømme avhandlingen, samt prøveforelesning og disputas dersom avhandlingen finnes verdig for forsvar. Habilitetsreglene i [forvaltningslovens § 6 annet ledd](#) gjelder for medlemmene i bedømmelseskomitéen.

Bedømmelseskomitéen skal normalt settes sammen slik at:

- begge kjønn er representert
- minst ett av medlemmene ikke har hovedstilling ved norske institusjoner
- alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse innen relevant fagområde
- flertallet i bedømmelseskomitéen er eksterne medlemmer.

Dersom kriteriene fravikes, skal dette begrunnes særskilt.

Fakultetet fastsetter prosedyre for oppnevning. Komiteens sammensetning skal begrunnes og vise hvordan den samlet dekker fagfeltet til doktorgradsarbeidet. Fakultetet utpeker normalt det interne medlemmet til komiteens koordinator.

Oppnevnte veiledere og andre som har bidratt til avhandlingen, kan ikke være medlem av bedømmelseskomitéen eller koordinere den.

Fakultetet kan, når det er påkrevd, oppnevne et settemedlem til bedømmelseskomitéen.

Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité og har anledning til å innlevere skriftlige merknader, senest innen én uke etter at forslaget til sammensetning er gjort kjent for kandidaten.

Bedømmelseskomitéen skal få tilsendt universitetets ph.d.-forskrift med utfyllende retningslinjer for den aktuelle doktorgraden, og eventuelle retningslinjer for bedømmelse av doktorgraden.

Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap

[Hovedveileder foreslår medlemmer til bedømmelseskomitéen](#). Forslaget skal begrunnes og vise hvordan komiteen samlet sett dekker avhandlingens forskningsfelt. Hovedveileder sonderer med de foreslåtte medlemmene og avklarer uformelt om de er villige til å påta seg oppdraget, foreslår en tentativ dato for disputas, samt om det foreligger inhabilitet eller andre forhold som er til hinder for å engasjere dem. Før saken behandles i arbeidsutvalget, innhenter administrasjonen skriftlig bekreftelse på at slike forhold ikke foreligger. Arbeidsutvalget innstiller til dekanen, som gjør den formelle oppnevningen av bedømmelseskomiteen.

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

§ 15. Bedømmelseskomiteens arbeid

§ 15-1. Innhenting av supplerende opplysninger

Bedømmelseskomitéen kan be om innsyn i kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Hovedveileder har, på anmodning, plikt til å gjøre rede for veiledningen og arbeidet med avhandlingen.

§ 15-2. Retting av formelle feil i avhandlingen

Kandidaten kan etter godkjenning, én gang, søke fakultetet selv om å rette formelle feil i den versjonen av avhandlingen som skal offentliggjøres.

Til søknaden skal det legges ved en liste (errata) som viser de rettinger kandidaten ønsker å foreta i avhandlingen.

Frist for søknad om retting av formelle feil er én uke etter at kandidaten har mottatt innstillingen. Errata legges som innstikk i avhandlingen som er offentlig tilgjengelig før disputasen, jf. [§ 17-2](#). Bedømmelseskomitéen skal underrettes om godkjenning av og innholdet i errata før disputasen.

§ 15-3. Bedømmelseskomiteens innstilling

Bedømmelseskomitéen avgir en begrunnet innstilling om hvorvidt avhandlingen er verdig til å forsvares for doktorgraden. Alle deler av den innleverte avhandlingen eller fremviste dokumentasjonen skal omtales ut fra kriteriene i [§ 11-1](#). Innstillingen bør ha en drøftende form og avsluttes med en klar konklusjon om resultatet skal godkjennes eller ikke. Eventuelle dissenser eller individuelle uttalelser skal inngå i innstillingen, og de skal være begrunnet.

Bedømmelseskomiteens innstilling skal foreligge senest innen tre (3) måneder etter at komitéen har fått alle deler av avhandlingen til vurdering. Tillater komitéen mindre omarbeiding av den vitenskapelige avhandlingen, jf. [§ 15-4](#), løper ny frist fra den dato avhandlingen leveres på nytt. Tillatelse til mindre omarbeiding kan kun gis én gang.

Dersom komitéen finner at dyptgripende endringer vedrørende teori, problemstilling, hypotese, materiale eller metode er nødvendige for at arbeidet skal kunne anbefales til disputas, skal komitéen underkjenne avhandlingen, jf. [§ 15-5](#).

Bedømmelseskomiteens innstilling oversendes fakultetet som forelegger denne for kandidaten. Kandidaten gis en frist på ti (10) arbeidsdager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen. Dersom kandidatens eventuelle merknader kan ha betydning for spørsmålet om avhandlingen kan godkjennes, bør merknadene forelegges

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

bedømmelseskomiteéen før fakultetet gjør vedtak i saken. Hvis kandidaten ikke ønsker å fremme merknader, skal fakultetet snarest underrettes om dette.

Fakultetet fatter vedtak i saken, jf. [§ 16-1](#) og [§ 16-2](#).

Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap

Ved Ph.d. i profesjonsvitenskap er det utarbeidet en veiledning for

bedømmelseskomiteens arbeid som oversendes komiteen sammen med avhandlingen.

[Guidelines for evaluation committees](#)

§ 15-4. Mindre omarbeiding av innlevert avhandling

Bedømmelseskomiteéen kan på grunnlag av innlevert avhandling og eventuelt tilleggsmateriale anbefale at fakultetet selv gir tillatelse til mindre omarbeiding før endelig innstilling foreligger. Komiteéen skal skriftlig gi en konkret oversikt over hva kandidaten må omarbeide.

Komiteéen skal ikke gi anbefaling om mindre omarbeiding hvis det kun dreier seg om mindre uklarheter i avhandlingen som lar seg avklare innenfor disputasens ramme.

Tillater fakultetet selv en mindre omarbeiding av avhandlingen, skal det gis en frist for slik omarbeiding som ikke skal være lengre enn tre (3) måneder. Det skal også fastsettes en ny frist for oversendelse av komiteens endelige innstilling som ikke skal være lengre enn to (2) måneder etter at komiteéen har mottatt en omarbeidet versjon av avhandlingen.

Fakultetets vedtak etter denne paragrafen kan ikke påklages av kandidaten.

Dersom kandidaten ikke leverer omarbeidet avhandling innen fristen som fakultetet har satt, skal komiteéen anbefale at fakultetet selv underkjenner avhandlingen.

§ 15-5. Underkjenning av avhandlingen og innlevering til ny bedømmelse

En vitenskapelig avhandling som ikke er funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i omarbeidet utgave først seks (6) måneder etter at fakultetet har fattet sitt vedtak.

Fakultetet oppnevner da en ny bedømmelseskomiteé der minst ett medlem fra den opprinnelige komiteéen bør gjenoppnevnes. Den nye bedømmelseskomiteéen skal gjøre sin bedømming på selvstendig grunnlag, men skal likevel ha anledning til å se innstillingen fra den forrige bedømmelsen. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

Kandidaten skal ved ny søknad om bedømming opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt, og ikke blitt funnet verdig til å forsvares, jf. [§ 13-2](#).

§ 16. Fakultetets behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

§ 16-1. Fakultetets behandling av enstemmig innstilling

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

Dersom komitéen avgir enstemmig innstilling og fakultetet legger denne til grunn for sin behandling, fatter fakultetet selv vedtak i samsvar med den enstemmige innstillingen.

Dersom fakultetet finner at det foreligger begrunnet tvil om hvorvidt komiteens enstemmige innstilling skal legges til grunn, skal fakultetet selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomitéen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader innen 10 dager.

Fakultetet fatter vedtak i saken på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling og de innhentede uttalelsene.

§ 16-2. Fakultetets behandling av delt innstilling

Dersom komitéen avgir delt innstilling og fakultetet velger å legge flertallets uttalelser til grunn for sitt vedtak, fatter fakultetet vedtak i samsvar med flertallets innstilling.

Dersom komitéen avgir delt innstilling og fakultetet vurderer å legge mindretallets uttalelser til grunn for sitt vedtak, skal fakultetet søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomitéen og eventuelt oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges kandidaten som gis anledning til å komme med merknader. Dersom begge de nye sakkyndige slutter seg til flertallets innstilling i den opprinnelige innstillingen, skal denne innstillingen følges.

De nye sakkyndige fratrer ved uenighet eller hvis begge støtter mindretallet. Da setter fakultetet ned en ny komité som kan godkjenne eller forkaste avhandlingen med simpelt flertall.

Krav til kompetanse og habilitet for sakkyndige og ny komité er lik kravene ved oppnevning av bedømmelseskomité, jf. [§ 14](#).

Kandidaten skal underrettes om utfallet etter behandling av uttalelser fra nye sakkyndige.

Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap

Veilederne kan gi innspill til fakultetet ved dekanen ift. hvilke spørsmål som ønskes utdypet av bedømmelseskomitéen, i de tilfeller hvor avhandlingen underkjennes.

§ 17. Offentliggjøring av avhandlingen

§ 17-1. Krav til den trykte avhandlingen

Når avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, besørger fakultetet trykk av avhandlingen i godkjent format i henhold til Nord universitets bestemmelser.

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

Avhandlingen skal trykkes nøyaktig slik den ble innlevert, med unntak av tillatt omarbeiding, jf. [§ 15-4](#), og eventuelle godkjente rettinger av formelle feil, jf. [§ 15-2](#).

Eventuell errata legges ved som innstikk.

Doktorgradskandidaten skal utarbeide et kortfattet sammendrag av avhandlingen på engelsk og norsk, med sikte på å gjøre avhandlingen og dens resultat kjent for forskningsmiljø i inn- og utland. Sammendragene skal inngå i den trykte avhandlingen.

Dersom avhandlingen verken er skrevet på engelsk eller norsk, skal det i tillegg leveres et sammendrag på avhandlingens språk. Sammendraget skal følge avhandlingen og, i likhet med selve avhandlingen, publiseres offentlig.

Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap

FLU og FSH bekoster opptrykking av avhandlingen i inntil 70 eksemplarer.

§ 17-2. Offentlig tilgjengelighet før disputas

Den trykte avhandlingen, jf. [§ 17-1](#), skal være offentlig tilgjengelig senest to (2) uker før dato for offentlig forsvar.

§ 17-3. Publisering av avhandlinger

Det kan ikke legges restriksjoner på publisering av den vitenskapelige avhandlingen med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for åpen offentliggjøring.

Forhåndsavtalt utsettelse (embargo) av offentliggjøring må holdes innenfor en periode på maksimalt to år etter disputas. Slik utsettelse kan finne sted for at Nord universitet og eventuelt ekstern part som helt eller delvis har finansiert doktorgradsutdanningen, skal kunne ta stilling til eventuell patentering eller lignende, jf. [§ 12-3](#).

Verken Nord universitet eller ekstern part kan stille krav om at hele eller deler av doktorgradsavhandling ikke skal kunne gjøres åpent tilgjengelig, jf. [§ 6-4](#).

Publiserte deler av artikkelbaserte avhandlinger skal være offentlig enten i tidsskrift med åpen tilgang eller i Nord universitets vitenarkiv (i Nasjonalt Vitenarkiv [NVA] når den løsningen tas i bruk). Upubliserte deler av artikkelbaserte avhandlinger skal offentliggjøres senest to (2) år etter disputas og upubliserte monografier senest fire (4) år etter disputas.

Ved publisering skal kandidater følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner. Hovedregelen er at en institusjon skal oppgis dersom den har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag til eller grunnlag for arbeidet. Også andre institusjoner skal oppgis dersom disse i hvert enkelt tilfelle tilfredsstillende kravet til medvirkning.

§ 18. Doktorgradsprøve

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

§ 18-1. Prøveforelesning

Etter at avhandlingen er godkjent for offentlig forsvar (disputas) skal doktorgradskandidaten prøveforelese. Prøveforelesningen er en selvstendig del av doktorgradsprøven og skal være over oppgitt emne. Hensikten er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema og evnen til å formidle kunnskap i en forelesningssituasjon.

Bedømmelseskomitéen bestemmer tittel for prøveforelesningen.

Tittel for prøven kunngjøres for kandidaten ti (10) arbeidsdager før forelesningen.

Emnet for forelesningen skal ikke stå i direkte forbindelse med temaet for doktorgradsarbeidet og skal utfordre kandidaten til å drøfte aspekter som peker utover avhandlingen.

Prøveforelesningen skal skje på norsk, svensk, dansk eller engelsk.

Bedømmelseskomitéen avgjør om prøveforelesningen er godkjent eller ikke godkjent.

Det skal begrunnes dersom prøveforelesningen vurderes til ikke bestått.

Doktorgradskandidaten skal informeres om klagerett dersom prøveforelesningen vurderes til ikke bestått, jf. [§ 22-3](#).

Prøveforelesningen skal være godkjent før disputas kan avholdes.

Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap

Prøveforelesning skal gjennomføres samme dag som disputas.

§ 18-2. Offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)

Offentlig forsvar av avhandlingen skal finne sted etter at prøveforelesningen er avholdt og godkjent, og innen to (2) måneder etter at fakultetet har funnet avhandlingen verdig til å forsvares.

Tid og sted for det offentlige forsvaret skal kunngjøres minst ti (10) arbeidsdager før det avholdes. Disputasen skal normalt gjennomføres fysisk ved Nord universitet.

Den komitéen som har bedømt avhandlingen, bedømmer også det offentlige forsvaret. Det offentlige forsvaret skjer på avhandlingsspråket med mindre fakultetet, etter forslag fra bedømmelseskomitéen, godkjenner et annet språk.

Det skal som hovedregel være to opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomitéen og utpekes av fakultetet.

Disputasen ledes av dekan eller den dekan bemyndiger. Disputasleder gjør rede for innlevering og bedømmelse av avhandlingen, og resultat av prøveforelesningen. Deretter redegjør doktoranden for hensikten med, og resultatene av, den vitenskapelige

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

undersøkelsen. Fakultetet selv kan bestemme at første ordinære opponent skal redegjøre for dette i stedet for kandidaten.

Normalt innleder førsteopponenten opposisjonen, andreopponenten avslutter den. Det kan i utfyllende retningslinjer for doktorgradsprogrammet eventuelt fastsettes en annen oppgavefordeling mellom opponentene og mellom doktoranden og førsteopponenten. Etter at opponentene har avsluttet sin opposisjon, gis de øvrige tilstedeværende anledning til å kommentere ex auditorio. En av opponentene avrunder opposisjonen, og disputasleder avslutter disputasen.

Bedømmelseskomitéen avgir innstilling til fakultetet der den gjør rede for hvordan den har vurdert forsvaret av avhandlingen. Innstillingen skal konkludere med om disputasen anbefales godkjent eller ikke godkjent. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen tilrås ikke godkjent. Doktorgradskandidaten skal informeres om klagerett dersom disputas ikke tilrås godkjent, jf. [§ 22-3](#).

Utfyllende retningslinjer for ph.d. i profesjonsvitenskap

I disputaser ved ph.d. i profesjonsvitenskap er det kandidaten som presenterer avhandlingen. Kandidaten gis 30 minutter til å redegjøre for innholdet i, hensikten med og resultatene av avhandlingen. Under disputasen har hver av opponentene en time til sin opposisjon (+/-5min).

§ 19. Godkjenning av doktorgradsprøve

Fakultetet fatter vedtak om godkjenning av doktorgradsprøven på bakgrunn av bedømmelseskomiteens innstilling.

Dersom bedømmelseskomitéen ikke godkjenner prøveforelesningen, jf. [§ 18-1](#), må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må holdes over nytt emne og ikke senere enn seks (6) måneder etter første forsøk. Ny prøveforelesning over oppgitt emne kan bare holdes én gang. Ny prøve bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige, dersom ikke fakultetet har bestemt noe annet.

Dersom fakultetet vedtar, etter bedømmelseskomitéen innstilling, å ikke godkjenne disputasen, kan doktorgradskandidaten forsvare avhandlingen på nytt én gang.

Ny disputas skal gjennomføres snarest mulig og senest innen seks (6) måneder og bedømmes så vidt mulig av den samme komitéen som den opprinnelige.

§ 20. Kreering og vitnemål

§ 20-1. Kreering

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

På grunnlag av fakultetets vedtak om at opplæringsdelen og alle deler av doktorgradsprøven er godkjent, kreeres kandidaten til philosophiae doctor (ph.d.) av rektor.

§ 20-2. Vitnemål og diplom

Vitnemål utstedes av Nord universitet. I vitnemålet skal det gis opplysninger om innholdet i opplæringsdelen, dato og tittel for prøveforelesning, tittel på avhandling og dato for forsvar av denne.

Nord universitet skal utstede vedlegg til vitnemål i tråd med gjeldende retningslinjer for Diploma Supplement.

I tillegg til vitnemålet fra Nord universitet utstedes et doktorgradsdiplom signert av rektor og fakultetets dekan.

Del V. Fellesgrader og cotutelle-avtaler

§ 21. Fellesgrader og cotutelle-avtaler

§ 21-1. Fellesgrader og cotutelle-avtaler

Institusjonen kan inngå samarbeid med en eller flere utenlandske institusjoner om samarbeid i form av fellesgrader eller cotutelle-avtaler.

I avtaler om fellesgradssamarbeid og cotutelle kan det gjøres unntak for de øvrige bestemmelsene i disse anbefalte retningslinjene, dersom det er nødvendig av hensyn til regelverket ved de samarbeidende institusjonene. Slike unntak skal, både enkeltvis og samlet, fremstå som fullt ut forsvarlige, og ikke bryte med nasjonale bestemmelser, jf. [§ 21-4](#).

§ 21-2. Fellesgrader

Med fellesgrader menes et samarbeid mellom flere institusjoner der alle i fellesskap har ansvar for opptak, veiledning, gradstildeling og annet som er beskrevet i forskriften. Samarbeidet organiseres normalt i et konsortium og reguleres i avtale mellom konsortiedeltakerne.

For fullført fellesgrad utstedes felles vitnemål i form av:

- a. et vitnemålsdokument utstedt av alle konsortiemedlemmene,
- b. et vitnemål fra hver av konsortiedeltakerne,
- c. eller en kombinasjon av a og b.

Fellesgrader skal normalt bare inngås dersom det fra før er et etablert, stabilt faglig samarbeid mellom Nord universitet og minst en av de andre konsortiedeltakerne. Styret

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

vedtar nærmere retningslinjer for fellesgradssamarbeid, herunder mal for samarbeidsavtaler.

§ 21-3. Cotutelle-avtaler

Med cotutelle-avtaler menes felles veiledning av kandidater og samarbeid om utdanning av kandidater. Cotutelle-avtalen inngås for hver enkelt kandidat og skal normalt bygge på et stabilt, faglig institusjonelt samarbeid.

§ 21-4. Krav ved fellesgrader og cotutelle

Kvalifikasjonskrav for opptak, krav om at avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig, krav om offentlig disputas med en habil bedømmelseskomité kan ikke fravikes.

Del VI. Klage, ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

§ 22. Klage

§ 22-1. Klage over avslag på søknad om opptak, tvungen avslutning av avtaleperioden og klage over avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen

Avslag på søknad om opptak, tvungen avslutning av avtaleperioden og avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen, kan påklages etter [forvaltningslovens](#) bestemmelser om klage på enkeltvedtak.

Klage på avslag om opptak og godkjenning av opplæringsdelen sendes fakultetet. Klagen bør være begrunnet. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold til Nemnda for studentsaker ved Nord universitet.

Klage på rektorvedtak om vitenskapelig uredelighet, jf. [§ 7-6](#), kan påklages etter reglene i [forvaltningslovens § 28](#) følgende og [universitets- og høyskolelovens § 13-2](#). Begrunnet klage sendes til universitetet. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold for avgjørelse av departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette.

§ 22-2. Klage over eksamen i opplæringsdelen

Eksamener som er avlagt under opplæringsdelen, kan påklages etter [lov om universiteter og høyskoler, § 11-10](#) klage over karakterfastsetting, rett til begrunnelse og [§ 11-9](#) klage over formelle feil ved eksamen.

Annullering av eksamen og utestenging fra ph.d.-programmet i inntil et år på bakgrunn av fusk på eksamen eller prøver i opplæringsdelen, kan påklages etter reglene i [forvaltningslovens § 28](#) følgende og [universitets- og høyskolelovens § 13-1](#). Begrunnet klage sendes til Nemnda for studentsaker. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen uten ugrunnet opphold til den nasjonale Felles klagenemnd til avgjørelse.

Forskriften er godkjent i styrevedtak 08.05.2025

§ 22-3. Klage over avslag på søknad om bedømmelse, ikke godkjent vitenskapelig avhandling, prøveforelesning eller forsvar

Avslag på søknad om å få avhandlingen bedømt og underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar kan påklages etter [forvaltningslovens](#) bestemmelser om klage på enkeltvedtak. Begrunnet klage sendes fakultetet.

Ved klage på ikke godkjent vitenskapelig avhandling, prøveforelesning eller forsvar kan fakultetet, etter at klagen først er lagt fram for bedømmelseskomitéen som har avgitt innstilling, jf. [§ 18-2](#), oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. Hvis fakultetet ikke tar klagen til følge, sendes den til Nemnda for studentsaker ved Nord universitet. Nemnda kan prøve alle sider ved det påklagede vedtaket.

Dersom fakultetet eller klagenemnda finner grunn til det, kan det oppnevnes enkeltpersoner eller et utvalg til å foreta en vurdering av bedømmelsen og de kriteriene denne bygger på eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

Mulige alvorlige brudd på anerkjente forskningsetiske normer skal behandles av Forskningsetisk utvalg og rapporteres til Granskingsutvalget, jf. [forskningsetikkloven § 6](#). Uttalelser som konkluderer med at en forsker har opptrådt vitenskapelig uredelig, kan påklages av forskeren til Granskingsutvalget, jf. [§ 7 annet ledd](#).

§ 23. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks og samtidig oppheves [forskrift 7. desember 2023 nr. 2030 for graden philosophiae doctor \(ph.d.\) ved Nord universitet](#), vedtatt av universitetsstyret.

§ 24. Overgangsregler

Kandidater som, når denne forskriften trer i kraft, er tatt opp ved doktorgradsutdanningen etter [forskrift 7. desember 2023 nr. 2030 for graden philosophiae doctor \(ph.d.\) ved Nord universitet](#), beholder de rettighetene dersom det er til gunst for vedkommende.